



Vinterpunktrutterna

Inom Svensk Fågeltaxering drivs flera olika delprogram för att så många av våra fågelarter som möjligt skall kunna följas. En stor mängd övergripande information om Svensk Fågeltaxerings verksamhet presenteras i en årsrapport. I denna bilaga till årsrapporten redovisas grundläggande information om ett av våra delprogram – *Vinterpunktrutterna*. Motsvarande information för de andra delprogrammen finns i separata bilagor.

Efter en kort presentation av metodik och det senaste årets inventeringsinsats, presenteras:

- en karta över vilka rutter som gjordes det senaste året
- en tabell och en figur med information om antalet gjorda rutter sedan delprogrammets start
- en tabell som för de senaste två åren visar hur många individer av varje art som setts, samt på hur många rutter arten setts
- figurer som visar populationstrender för ett stort antal arter från detta delprogram

Metodik

Här ges en översiktlig beskrivning av delprogrammets metodik. Fullständig metodik finns att läsa på vår hemsida: <https://www.fageltaxering.lu.se/inventera/metoder>

Inventeraren väljer själv en rutt längs vilken 20 punkter (stopp) placeras ut på sådant avstånd från varandra att man därmed undviker att dubbelräkna fåglar från olika punkter. Från varje punkt räknas alla hörda och sedda fåglar under fem minuter. Räkning sker en till fem gånger per vinter vid ungefär samma datum och med start vid ungefär samma klockslag. Metoden har använts sedan vintern 1975/1976. De fasta inventeringsperioderna är:

Period 1: 5–25 oktober, period 2: 10–30 november, period 3: 19 december–8 januari, period 4: 24 januari–13 februari, period 5: 1–21 mars

Det finns tre räkningsalternativ att välja mellan beroende på hur mycket man vill eller kan inventera (olika alternativ kan väljas för olika rutter). Även om huvudinventeringen kring jul och nyår är den allra viktigaste, ser vi hemskt gärna att så många som möjligt kan inventera även i mars månad.

Alternativ 1: Rutten inventeras endast en gång, då alltid period 3 (jul/nyår).

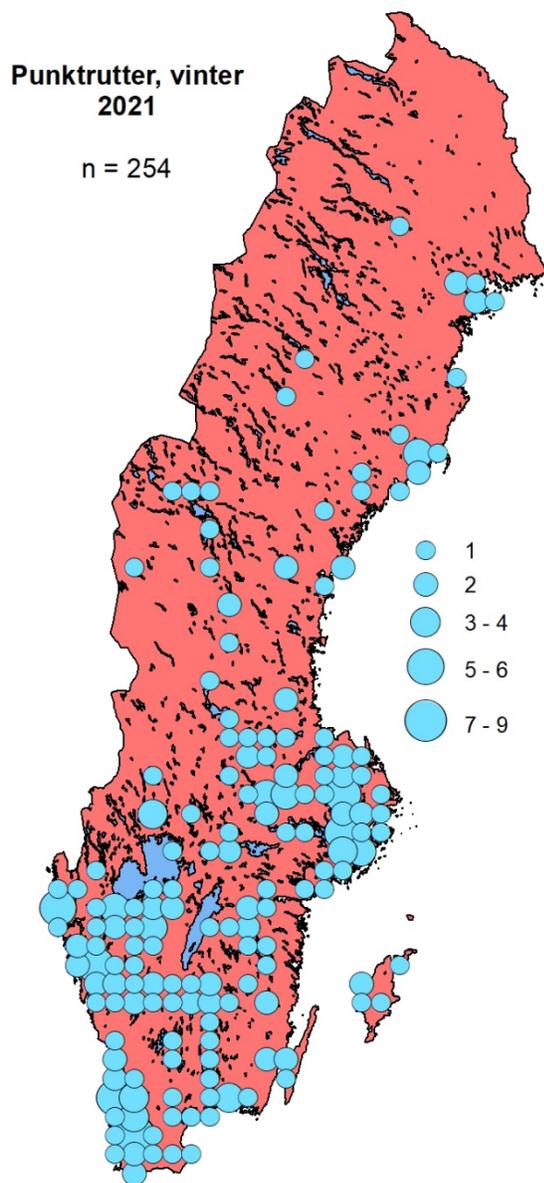
Alternativ 2: Rutten inventeras vid två tillfällen, period 3 (jul/nyår) och period 5 (mars)

Alternativ 3: Rutten inventeras alla fem perioderna.

Inventeringsvintern 2021/2022

Totalt gjordes 546 vinterinventeringar, varav 254 under huvudperioden runt jul och nyår, vilket är en minskning sedan året före. Drygt 60 rutter gjordes alla fem vinterperioderna, medan 105 rutter inventerades period 5, det näst högsta antalet sedan 2004 (111 vintern 2020/2021). Totalt deltog 206 olika personer, en minskning med 16 personer. Period 3 sågs 156 219 individer av 135 arter. Ingen ny art för vinterpunktrutternas period 3 noterades.

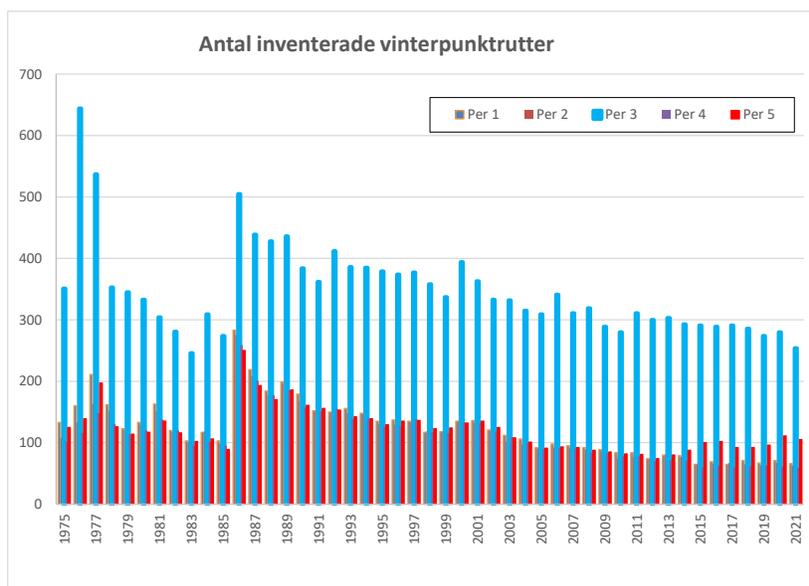
Av kartan framgår var det gjordes vinterpunktrutter period 3 (över jul och nyår) den senaste vintern.



Antal inventerade vinterpunktrutter vintrarna 1975/1976–2021/2022.

Vinter	Antal				
	Per 1	Per 2	Per 3	Per 4	Per 5
1975	133	108	351	102	125
1976	160	133	644	116	139
1977	211	163	537	148	197
1978	162	152	353	130	126
1979	123	120	345	114	114
1980	133	129	333	120	117
1981	163	151	304	138	135
1982	120	117	281	120	116
1983	103	101	246	95	102
1984	117	118	309	102	106
1985	103	98	274	95	89
1986	283	275	505	259	250
1987	219	208	439	201	193
1988	184	177	428	177	170
1989	199	195	436	185	186
1990	179	167	384	157	161
1991	152	151	362	151	156
1992	150	150	412	155	153
1993	156	148	386	138	142
1994	148	146	385	139	139
1995	135	130	379	126	129
1996	137	129	374	126	135
1997	135	133	377	138	136
1998	117	119	358	117	123

Vinter	Antal				
	Per 1	Per 2	Per 3	Per 4	Per 5
1999	118	118	337	115	124
2000	135	135	394	133	132
2001	136	132	363	131	135
2002	121	119	333	118	125
2003	112	102	332	109	108
2004	106	97	315	100	101
2005	92	91	309	89	91
2006	98	92	341	91	93
2007	95	91	311	90	92
2008	92	89	319	84	88
2009	89	85	289	83	85
2010	84	74	280	78	82
2011	84	76	311	78	81
2012	74	74	300	70	74
2013	80	81	303	72	80
2014	79	77	293	70	88
2015	65	65	291	60	100
2016	69	66	289	62	102
2017	65	67	291	60	92
2018	71	65	286	62	92
2019	67	63	274	63	96
2020	71	67	280	61	111
2021	66	62	254	59	105



Totala antalet fåglar registrerade på vinterpunktrutterna 2021/2022, *period 3*, jämfört med vintern före. Det gjordes 280 rutter 2020/2021 och 254 rutter 2021/2022.

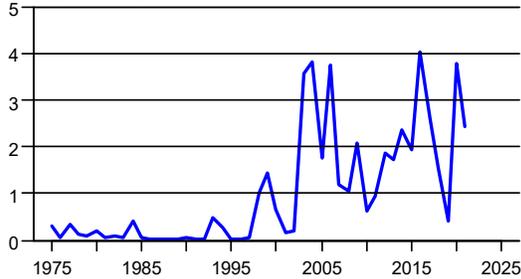
Art	Registrerade individer		Antal rutter med arten	
	2020	2021	2020	2021
Storlom	5		5	
Smålom	4	1	3	1
Skäggdopping	804	504	20	11
Gråhakedopping	1		1	
Svarthakedopping	4		3	
Smådopping	35	20	11	10
Havssula	10	50	5	2
Storskarv	2312	2408	68	42
Toppskarv	68	18	1	1
Gråhäger	321	115	69	40
Ägretthäger	8	6	5	2
Rördrom		3		2
Vit stork	25	9	2	2
Gräsand	10376	11553	151	102
Kricka	473	231	11	10
Snatteand	64	56	6	6
Bläsand	3979	1988	26	16
Stjärtand	43	25	4	3
Skedand	71		2	
Bergand	363	26	5	5
Vigg	12974	12083	55	24
Brunand	70	327	8	8
Knipa	3052	2540	115	69
Alfågel	209	60	6	2
Svärta	245	713	5	1
Sjööorre	510	678	2	3
Ejder	582	607	12	12
Småskrake	337	119	25	12
Storskrake	2749	788	92	47
Salskrake	130	54	14	7
Gravand	2		1	
Grågås	5670	8284	61	48
Sädgås	3555	8583	16	8
Spetsbergsgås	9	26	2	1
Bläsgås	281	63	10	6
Kanadagås	11149	6257	50	32
Vitkindad gås	9383	8328	23	25
Knölsvan	2588	2965	88	50
Sångsvan	2224	1969	116	59
Mindre sångsvan	6	1	1	1
Kungsörn	15	10	13	9
Ormvråk	369	254	119	89
Fjällvråk	28	21	21	14
Sparvhök	23	29	21	21
Duvhök	14	16	13	14
Röd glada	180	193	33	26
Havsörn	165	156	67	65
Blå kärrhök	10	4	7	4
Pilgrimsfalk	8	2	7	2
Tornfalk	45	22	23	15
Orre	123	128	21	21
Tjäder	22	30	12	11
Järpe	14	14	11	10
Rapphöna	28		2	
Fasan	63	136	20	26

Art	Registrerade individer		Antal rutter med arten	
	2020	2021	2020	2021
Vattenrall	6	2	4	2
Rörhöna	15	21	7	5
Sothöna	3572	1490	28	15
Tofsvipa	43	7	2	1
Ljungpipare	70		3	
Enkelbeckasin	5	2	2	1
Morkulla	3	1	3	1
Storspov	49	30	5	1
Rödbena		1		1
Skärnäppa	2	5	1	1
Havstrut	311	451	37	34
Gråtrut	4802	5538	78	74
Fiskmås	2089	2196	49	44
Skrattmås	1475	1133	24	13
Tordmule	3	1	1	1
Sillgrissla	2		1	
Tobisgrissla	2	3	2	1
Tamduva	2153	1357	75	78
Skogsduva	19	2	2	1
Ringduva	319	1216	41	50
Turkduva	18	28	5	8
Berguv		1		1
Hökuggla	13	5	9	4
Sparvuggla	7	2	7	2
Kattuggla	4		3	
Slaguggla		3		3
Lappuggla	1	1	1	1
Pärluggla	1	2	1	1
Kungsfiskare	12	3	10	2
Gröngöling	166	142	93	83
Gråspett	11	18	10	13
Större hackspett	673	1333	211	219
Mindre hackspett	16	19	12	14
Tretåig hackspett	12	15	8	10
Spillkråka	121	122	87	72
Trädlärika	6		1	
Sånglärika	7	11	1	9
Korp	1539	1220	226	208
Kråka	5850	5190	244	219
Svartkråka	1		1	
Råka	1502	1935	36	37
Kaja	15442	13967	184	173
Skata	2300	1951	233	219
Nötkråka	14	10	10	7
Nötskrika	370	493	144	150
Lavskrika	4	3	2	2
Stjärtmes	190	240	35	41
Talgoxe	4488	4414	271	246
Blåmes	3469	3138	258	234
Svartmes	161	175	70	80
Tofsmes	270	165	78	67
Entita	318	317	107	111
Talltita	257	201	79	72
Nötväcka	1491	1385	225	212
Trädkrypare	155	158	63	64

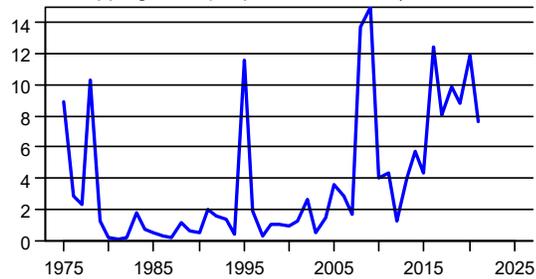
Art	Registrerade individer		Antal rutter med arten	
	2020	2021	2020	2021
Strömstare	33	34	22	20
Gårdsmyg	375	259	125	93
Dubbeltrast	1	22	1	13
Björktrast	2928	12682	91	152
Rödvingetrast	10	94	3	27
Koltrast	1144	1639	162	179
Svarthakad buskskvätta	1		1	
Rödhake	186	140	69	51
Skäggmes	19	5	6	3
Svarthätta	1		1	
Gransångare	3		1	
Kungsfågel	893	660	130	118
Järnsparv	5	3	5	3
Ångspiplärka	39	11	5	7
Skärpiplärka	4	3	2	2
Forsärla	5	2	5	2
Sidensvans	216	994	21	29
Varfågel	36	17	31	17
Stare	1359	64	24	13
Stenknäck	45	155	24	50
Grönfink	1256	876	133	120
Steglits	204	478	47	68
Grönsiska	97	6859	21	144
Hämpling	8	1	2	1
Gråsiska	292	706	39	41
Snösiska		1		1
Vinterhämpling	47	78	4	6
Domherre	1700	1608	207	192
Tallbit	4	160	3	22
Mindre korsnäbb	88	929	10	77
Större korsnäbb	6	62	3	13
Korsnäbbar	34	248	9	35
Bändelkorsnäbb	1	7	1	2
Bofink	399	397	55	75
Bergfink	2020	789	11	84
Gulsparv	2646	2024	147	142
Sävsparv	4	15	3	6
Snösparv	1		1	
Gråsparv	377	386	46	48
Pilfink	1437	1215	132	127

Beståndsindex (TRIM, se årsrapporten för mer detaljer) för ett stort antal arter enligt vinterpunktruttern, period 3. Index är satt till 1 för 1998. Förändring i index speglar procentuell förändring i individantal. Om index stiger från 1 till 2 har antalet individer fördubblats, om index sjunker från 1 till 0,5 har antalet individer halverats. Efter artnamnet visas medelantalet fåglar sedda per år, antalet unika ruttern arten setts på sammanlagt under alla år, genomsnittlig förändring i % per år, samt statistisk signifikans. Index i siffror för dessa och ytterligare arter finns på hemsidan.

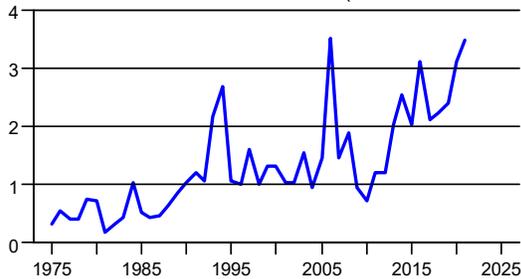
Skäggdopping, *Podiceps cristatus* - (185, 136, 10.1, ***)



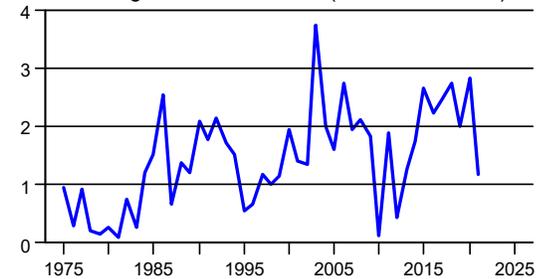
Smådopping, *Tachybaptus ruficollis* - (12, 80, 5.5, ***)



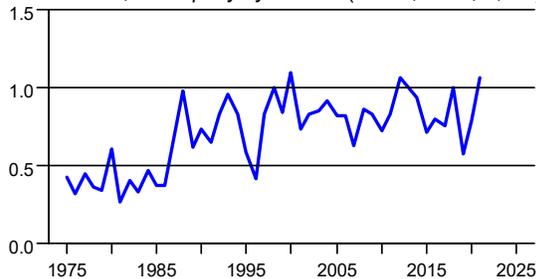
Storskarv, *Phalacrocorax carbo* - (1065, 291, 4.2, ***)



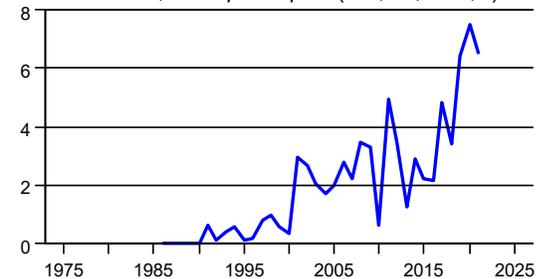
Gråhäger, *Ardea cinerea* - (148, 492, 3.4, ***)



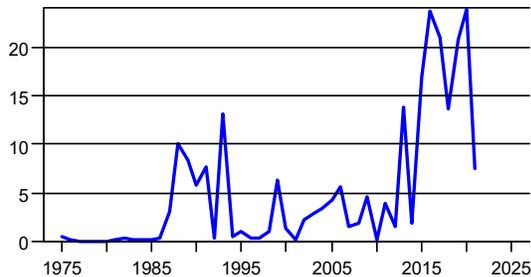
Gräsand, *Anas platyrhynchos* - (10430, 1127, 2, ***)



Bläsand, *Anas penelope* - (766, 83, 19.4, *)



Bergand, *Aythya marila* - (66, 51, 11, *)



Vigg, *Aythya fuligula* - (10515, 373, 2.6, ***)

